

Styrets beretning

Første kvartal 2019

(Konserntall. Tall i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor hvis ikke annet er nevnt).

Hovedtrekk første kvartal 2019

- Resultatet var 1.046 millioner kroner. Dette er en forbedring på 580 millioner sammenlignet med første kvartal 2018, i all hovedsak som følge av gevinst ved etablering av Fremtind på 460 millioner kroner. Eiere av Fremtind er SpareBank 1 og DNB med eierandeler på henholdsvis 65 og 35 prosent. Bedringen utover dette skyldes økte driftsinntekter og god avkastning på finansielle investeringer
- Avkastning på egenkapitalen utgjør 23,3 prosent. Dersom gevinst ikke hensyntas er avkastningen på 12,8 prosent
- Betydelig flere kunder og høy vekst innenfor alle produktområder

Overskudd på 1.046 millioner kroner

- Resultat før skatt 1.155 millioner kroner (596 millioner)
- Resultat 1.046 millioner kroner (466 millioner)
- Avkastning på egenkapital 23,3 prosent (11,2 prosent)
- Ren kjernekapitaldekning 14,8 prosent (14,6 prosent)
- Vekst i utlån 6,6 prosent (7,9 prosent) og innskudd 6,8 prosent (8,2 prosent)
- Privatmarkedslån utgjør 68 prosent (67 prosent) av totale utlån
- Tap på utlån og garantier 67 millioner kroner (48 millioner)
- Resultat per egenkapitalbevis 5,02 kroner (2,21). Bokført verdi per egenkapitalbevis 83,86 kroner (76,53)

Resultat 580 millioner kroner bedre enn i første kvartal 2018

SpareBank 1 SMN oppnådde i første kvartal 2019 et resultat før skatt på 1.155 millioner kroner (596 millioner). Overskuddet er 1.046 millioner kroner (466 millioner) og avkastning på egenkapitalen 23,3 prosent (11,2 prosent). Overskuddet uten gevinsten ved etablering av Fremtind ville vært 586 millioner kroner og egenkapitalavkastningen 12,8 prosent.

Samlede driftsinntekter i første kvartal 2019 utgjorde 1.200 millioner kroner (1.110 millioner). Det gir en økning på 90 millioner kroner fra året før, hvor om lag halvparten er økte inntekter i bankens datterselskaper.

Avkastning på finansielle eiendeler var 727 millioner kroner (180 millioner). Av dette var resultatandelen av eierinteresser og tilknyttede selskaper 555 millioner kroner (79 millioner), inklusiv gevinst ved etablering av Fremtind på 460 millioner kroner.

Driftskostnadene ble 704 millioner kroner (645 millioner) i første kvartal 2019. Det er kostnadsvekst både i banken og datterselskapene.

Tap på utlån og garantier ble 67 millioner kroner (48 millioner). Dette er i hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet.

Det var lav vekst på utlån til bolig i første kvartal 2019, i all hovedsak som følge av økt konkurranse. Vekst siste 12 måneder var på utlån 6,6 prosent (7,9 prosent) og på innskudd 6,8 prosent (8,2 prosent).

Ren kjernekapitaldekning var per 31. mars 2019 14,8 prosent (14,6 prosent). Målsatt ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent.

Kursen på bankens egenkapitalbevis (MING) var ved kvartalsskiftet 87,40 kroner (80,90). Det er i 2019 utbetalt et kontantutbytte på 5,10 kroner (4,40) per egenkapitalbevis for 2018.

Resultatet per egenkapitalbevis var 5,02 kroner (2,21). Bokført verdi var 83,86 kroner (76,53) per egenkapitalbevis.

Økte netto renteinntekter

Netto renteinntekter økte med 81 millioner kroner til 649 millioner (568 millioner) i første kvartal 2019. Økningen fremkommer i all hovedsak som følge av økte utlån og innskudd både til privat- og næringslivskunder, samtidig som økte markedsrenter har gitt bedre forrentning på bankens egenkapital.

Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har siste 12 måneder økt med omtrent 35 punkter. Selv om det i perioden er gjennomført en generell renteøkning er marginene på boliglån svekket sammenlignet med 1. kvartal i 2018. Etter Norges banks vedtak om å øke styringsrenten med ytterligere 0,25 prosent er det varslet en ny renteøkning på boliglån på inntil 25 punkter med virkning fra 15. mai 2019.

Med signaler om ytterligere økninger i Norges Banks styringsrente vil det være krevende å opprettholde nivået på boliglånsmarginene med en økende markedsrente og tiltagende priskonkurransen. Konkurransen om boliglånskundene har blitt skarpere i Trondheim og de største byene, noe som har gitt både lavere vekst og press på utlånsrentene.

Økte andre inntekter

Provisjonsinntekter og øvrige driftsinntekter økte i 2019 med 9 millioner kroner til 551 millioner (542 millioner).

Rentenetto fra lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt inntektsføres som provisjonsinntekter. Provisjonsinntektene for lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt utgjorde i første kvartal 2019 samlet 87 millioner kroner (103 millioner). Reduserte marginer som følge av økte finansieringskostnader på lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt er årsaken til nedgangen

Økning i øvrige provisjonsinntekter på 25 millioner kroner er i hovedsak et resultat av inntektsvekst i SpareBank 1 Markets og kundevekst i SpareBank 1 Regnskapshuset. Reduserte øvrige provisjoner skyldes bortfall av husleieinntekter som følge av salg av bankens hovedkontor.

En viktig strategi for SpareBank 1 SMN er å ha et bredt produkttilbud. Dette for å sikre gode provisjonsinntekter og høy produktdekning hos kundene. Høy produktdekning gir god kundetilfredshet samt en høyere og mer diversifisert inntektsstrøm for banken.

Provisjonsinntekter (mill. kr)	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
Betalings tjenester	52	52	0
Kredittkort	15	15	0
Sparing og forvaltning	27	26	0
Forsikring	44	43	0
Garantiprovisjoner	14	17	-3
Eiendomsmevling	84	83	2
Regnskapstjenester	133	115	17
Markets	85	65	20
Øvrige provisjoner	10	22	-12
Provisjoner eks. SB1 Boligkreditt og SB1 Næringskreditt	464	439	25
Provisjoner fra SB1 Boligkreditt	83	99	-16
Provisjoner fra SB1 Næringskreditt	4	3	1
Sum provisjonsinntekter	551	541	10

God avkastning finansielle investeringer

Samlet avkastning på finansielle investeringer ble 172 millioner kroner (100 millioner). Dette fordeler seg slik:

- Gevinst og utbytte på aksjer var 86 millioner kroner (7 millioner), som i hovedsak fremkommer slik;
 - SpareBank 1 SMN kjøpte i første kvartal aksjene i DeBank for 40 millioner kroner. Kjøpet medførte en negativ goodwill på 31 millioner kroner som inngår i gevinst på aksjer. Transaksjonen førte til en gevinst fordi virkelig verdi av netto eiendeler var høyere enn kjøpesummen
 - SpareBank 1 SMN Invest har gevinster i sin aksjeportefølje på 32 mill kroner, hovedsakelig gjennom salg av aksjeposter i mediekonsernet Polaris Media og verdiøkning i Viking Venture
- Finansielle derivater har gitt gevinster på 23 millioner kroner (119 millioner). Dette er i all hovedsak gevinster på renteinstrumenter. I tillegg har fastrentedelen av obligasjonsporteføljen samlede gevinster på 32 millioner kroner (tap 59 millioner)
- Øvrige finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi inkluderer verdiendring på bankens portefølje av fastrentelån og har gitt en gevinst på 10 millioner kroner (4 millioner)
- Finansielle instrumenter banken anvender som sikring har hatt et tap på 4 millioner kroner (gevinst 1 millioner)
- Inntekter fra valutaforretninger på 9 millioner kroner (11 millioner) er inntekter fra valutahandel i SpareBank 1 Markets og resultat av kurssvingninger på bankens finansiering i utenlandsk valuta
- Gevinster på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets var samlet 15 millioner kroner (17 millioner)

Avkastning finansielle investeringer (mill. kr)	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
Gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	32	-59	91
Gevinst/(tap) på finansielle derivater	23	119	-95
Gevinst/(tap) på finansielle instrumenter knyttet til sikringsbokføring	-4	1	-5
Gevinst/(tap) på aksjer (inkl utbytte)	86	7	79
Gevinst/(tap) på øvrige finansielle instrumenter til virkelig verdi (FVO)	10	4	6
Gevinst/(tap) på valuta	9	11	-2
Gevinst/(tap) på aksjer og aksjederivater i SpareBank 1 Markets	15	17	-2
Netto resultat fra finansielle instrumenter	172	100	72

Produktselskaper og andre tilknyttede selskaper

Gjennom produktselskapene får bankene tilgang til et bredere produktspekter og dermed provisjonsinntekter. Produktselskapene gir også bankene god avkastning på investert kapital. Samlet resultat i produktselskapene og andre tilknyttede selskaper ble 95 millioner kroner (79 millioner) i 1. kvartal 2019. I tillegg har SpareBank 1 SMN en gevinst på 460 millioner kroner knyttet til etablering av Fremtind i første kvartal 2019.

Resultat fra eierinteresser	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
SpareBank 1 Gruppen	38	36	2
Gevinst Fremtind	460	-	460
SpareBank 1 Boligkreditt	14	3	11
SpareBank 1 Næringskreditt	8	4	3
SpareBank 1 Kredittkort	3	5	-2
BN Bank	24	30	-6
SpareBank 1 Betaling	12	-3	15
Andre selskaper	-4	4	-8
Sum resultat fra tilknyttede selskaper	555	79	476

SpareBank 1 Gruppen

SpareBank 1 Gruppen eier 100 prosent av aksjene i SpareBank 1 Forsikring, ODIN Forvaltning og SpareBank 1 Gruppen Finans. SpareBank 1 Gruppen eier videre 65 prosent av skadeforsikringselskapet Fremtind som ble etablert per 1. januar 2019. DNB eier resten av selskapet med en eierandel på 35 prosent. SpareBank 1 SMN sin eierandel i SpareBank 1 Gruppen var ved utgangen av første kvartal 2019 på 19,5 prosent.

SpareBank 1 Gruppens resultat etter skatt i første kvartal 2019 ble 240 millioner kroner (184 millioner). Fremtind og SpareBank 1 Forsikring bidrar med 90 prosent av resultatet.

SpareBank 1 SMNs andel av resultatet for første kvartal 2019 ble 38 millioner kroner (36 millioner).

SpareBank 1 Boligkreditt

SpareBank 1 Boligkreditt er etablert av bankene i SpareBank 1-alliansen for å dra nytte av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett. Bankene selger godt sikrede boliglån til selskapet og oppnår reduserte finansieringskostnader.

Per 31. mars 2019 har banken solgt lån på samlet 39,2 milliarder kroner (36,4 milliarder) til SpareBank 1 Boligkreditt tilsvarende 36,1 prosent (36,2 prosent) av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Bankens eierandel i SpareBank 1 Boligkreditt er 20,7 prosent, og bankens andel av resultatet i selskapet i første kvartal 2019 ble 14 millioner kroner (3 millioner).

SpareBank 1 Næringskreditt

SpareBank 1 Næringskreditt er etablert etter samme modell og med samme administrasjon som SpareBank 1 Boligkreditt. Per 31. mars 2019 er utlån på 1,8 milliarder kroner (1,5 milliarder) solgt til SpareBank 1 Næringskreditt.

SpareBank 1 SMN sin eierandel er 33,0 prosent av selskapet og bankens andel av resultatet for første kvartal 2019 ble 8 millioner kroner (4 millioner). Bankens eierandel reflekterer bankens relative andel av solgte lån til næringseiendom og bankens eierandel i BN Bank. Av utlånene i SpareBank 1 Næringskreditt er 43 prosent overført fra BN Bank.

SpareBank 1 Kredittkort

Resultatet i første kvartal 2019 ble 18 millioner kroner (30 millioner). SpareBank 1 Kredittkort eies av SpareBank 1-bankene, og SpareBank 1 SMN har en eierandel på 17,3 prosent. SpareBank 1 SMN sin andel av resultatet i første kvartal 2019 ble 3 millioner kroner (5 millioner), og andel av porteføljen er 910 millioner kroner (849 millioner).

SpareBank 1 Kredittkort håndterer kredittkortprogrammet i LOfavør. Denne har forsterket det forretningsmessige forholdet mellom LO og SpareBank 1-alliansen.

Sparebank 1 Kredittkort har avtale med Vipps om leveranser av kredittprodukter til et utvidet Vipps.

BN Bank

SpareBank 1 SMN eier 33,0 prosent av BN Bank per 31. mars 2019.

Resultatet i BN Bank i første kvartal 2019 ble 74 millioner kroner (87 millioner) som gir en avkastning på egenkapitalen på 7,5 prosent (9,8 prosent). SpareBank 1 SMNs andel av resultatet i BN Bank i første kvartal 2019 ble 24 millioner kroner (30 millioner) justert for resultatandel i BN Bolig og renter hybridkapital.

BN Bank skal primært være en privatmarkedsbank og hovedmarkedet er Oslo og Østlandsområdet.

BN Bank har i samarbeid med EiendomsMegler 1 Midt-Norge etablert selskapet BN Bolig hvor BN Bank har en eierandel på 50 prosent. Satsingen på eiendomsmegling i Oslo-markedet skal bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank. For å understøtte satsingen på eiendomsmegling har bankens styre også vedtatt en nysatsing på prosjektfinansiering av boligprosjekter. Dette vil være en kontrollert satsing med gradvis oppbygging av porteføljen.

SpareBank 1-bankene har inngått avtale om endret eiermodell i BN Bank. For SpareBank 1 SMN innebærer det at eierandelen i BN Bank økes fra 33,00 prosent til 35,02 prosent. Transaksjonen er ennå ikke gjennomført.

SpareBank 1 Betaling (Vipps)

SpareBank 1 Betaling er SpareBank 1 bankenes eierselskap for betalingsløsninger, herunder Vipps. Bank ID og Bank Asept ble besluttet fusjonert med Vipps for å ta opp kampen om de framtidige betalingsløsningene, og fusjonen ble gjennomført i tredje kvartal 2018. Vipps har mål om å være Nordens ledende finansteknologimiljø, og for SpareBank 1 SMN vil eierandel og tett samarbeid med Vipps være viktig for å holde på kunderelasjoner etter innføringen av PSD2. Vipps har lansert flere nye produkter i 2018 som forenkler kundenes hverdag, og har høye ambisjoner om ytterligere utvikling av løsningen.

SpareBank 1 Betaling fikk i første kvartal et underskudd på 15 millioner (underskudd 14 millioner) som utgjør selskapets resultatandel fra virksomheten i Vipps. Selskapet har korrigert det rapporterte resultatet for 2018 med 72 millioner. SpareBank 1 SMN har derfor en positiv resultatandel fra selskapet på 12 millioner kroner i første kvartal (underskudd 3 millioner).

SpareBank 1 SMN betaler etter samme prinsipp som andre eierbanker fra 2018 9,5 millioner kroner i årlig distribusjonskostnad til Vipps

Driftskostnader

Samlede kostnader i konsernet økte med 59 millioner kroner i 2019 og ble 704 millioner (645 millioner) tilsvarende 9,1 prosent.

I morbanken er kostnadene økt med 26 millioner kroner til 333 millioner kroner sammenlignet med først kvartal 2018. 12 millioner kroner av veksten er kostnader ved tildeling av egenkapitalbevis til bankens ansatte knyttet til gevinsten ved Fremtindetableringen og kostnader til bankens spareordning i egenkapitalbevis for ansatte. Eksklusive dette har kostnadene økt med 4,6 prosent. Banken har en tydelig ambisjon om å begrense kostnadsveksten til et lavere nivå enn dette.

Kontinuerlig effektivisering av banken har gitt lavere bemanning, redusert kostnadsvekst og økt effektivitet. Siden 31. desember 2014 er bemanningen i morbanken redusert med 150 årsverk til 570. Endret kundeadferd og ny teknologi vil bidra til fortsatt effektivisering.

Omfattende digitalisering skaper muligheter, men også trusler for banknæringen. Banken har investert tungt i nye selvbetjeningsløsninger og CRM-system. Dette har økt bankens teknologikostnader. Økte regulatoriske krav har gitt behov for økt kapasitet og kompetanse. Banken har i 2018 og starten av 2019 brukt store ressurser på anti-hvitvasking, og dette arbeidet vil fortsette.

I 2018 og 2019 er bemanningen redusert med 25 årsverk, samtidig som banken har rekruttert nye medarbeidere innenfor datavarehus, digital markedsføring, teknologi, etterlevelse og kontroll. Utskifting av kompetanse har medført økt lønnsvekst.

Samlede kostnader i datterselskapene var 371 millioner kroner (338 millioner) og har økt med 33 millioner siste 12 måneder. Økningen er størst i SpareBank Regnskapshuset SMN, SpareBank 1 Markets og BN Bolig. I tillegg er DeBank datterselskap av SpareBank 1 SMN fra 2019 og representerer en økt kostnadsbase på 10 millioner kroner per 1.kvartal 2019.

Selskapsoppkjøp i SpareBank 1 Regnskapshuset SMN gir inntektsvekst og resultatøkning i selskapet. Kapasitetsøkning gjennom nyansettelser har gitt sterk inntektsvekst i SpareBank 1 Markets og potensialet for ytterligere vekst er høyt.

Kostnader i forhold til inntekter ble i konsernet 37 prosent (50 prosent), i morbanken 27 prosent (38 prosent).

Lave tap og lavt mislighold

I første kvartal 2019 ble tap på utlån 67 millioner kroner (48 millioner). Netto tap på utlån utgjør 0,17 prosent (0,13 prosent) av totale utlån.

På utlån til konsernets næringslivskunder er det i første kvartal 2019 tap på 53 millioner kroner (48 millioner), i all hovedsak knyttet til utlån til oljerelatert virksomhet.

På utlån til privatmarkeds kunder er det i første kvartal 2019 tap på 6 millioner kroner (netto inntektsført 3 millioner).

Samlede nedskrivninger på utlån og garantier per 31. mars 2019 utgjør 971 millioner kroner (1.143 millioner).

Samlede problemlån (misligholdte og tapsutsatte) utgjør 1.880 millioner kroner (1.647 millioner) tilsvarende 1,17 prosent (1,09 prosent) av brutto utlån, inklusive lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Etter implementering av IFRS 9 fra første januar 2018 er alle lån klassifisert i trinn 3 i forventet taps-modellen definert som problemlån.

Mislighold over 90 dager var 288 millioner kroner (289 millioner). I prosent av brutto utlån er misligholdet 0,18 prosent (0,19 prosent).

Andre tapsutsatte engasjement utgjør 1.591 millioner kroner (1.358 millioner). Årsaken til økningen i andre tapsutsatte er ett engasjement som er flyttet fra trinn 2 til trinn 3 i tapsmodellen. Av brutto utlån utgjør andre tapsutsatte engasjement 0,99 prosent (0,90 prosent).

Det er god kredittkvalitet i utlånsporteføljen. En svært stor andel av årets tap på utlån er knyttet til oljerelatert virksomhet, men også i denne delen av porteføljen er utviklingen positiv.

Forvaltningskapital 165 milliarder

Bankens forvaltningskapital per første kvartal 2019 var 165 milliarder kroner (152 milliarder) og har økt med 13 milliarder tilsvarende 8,3 prosent det siste året. Forvaltningskapitalen har økt som følge av høyere utlånsvolum og høyere likviditetsbeholdning.

Per 31. mars 2019 er utlån på til sammen 41 milliarder kroner (38 milliarder) solgt fra SpareBank 1 SMN til SpareBank 1 Boligkreditt og til SpareBank 1 Næringskreditt. Disse lånene fremkommer ikke som utlån i bankens balanse. Kommentarene som omhandler vekst i utlån inkluderer dog utlån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt.

Høy, men avtagende vekst i utlån til bolig

Totale utlån har økt med 10,0 milliarder kroner (11,0 milliarder), tilsvarende 6,6 prosent (7,9 prosent) siste 12 måneder og var 161,1 milliarder (151,1 milliarder) per 31. mars 2019.

- Utlån til personkunder økte siste 12 måneder med 8,3 milliarder kroner (9,1 milliarder) til 108,7 milliarder (100,4 milliarder). Vekst på 8,3 prosent (10,0 prosent). Veksten i første kvartal 2019 var 0,6 prosent (1,8 prosent). Svak vekst i første kvartal tilskrives økt konkurranse i Trondheim og de største byene
- Utlån til bedriftskunder økte siste 12 måneder med 1,7 milliarder kroner (1,9 milliarder) til 52,4 milliarder (50,6 milliarder). Vekst på 3,4 prosent (4,0 prosent). Veksten i første kvartal var 0,3 prosent (1,1 prosent)
- Utlån til personkunder utgjorde 68 prosent (66 prosent) av totale utlån til kunder per 31. mars 2019

Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje og kvaliteten i boliglånsporteføljen er svært god.

Nye utlån til bedriftskunder er i hovedsak mindre bedrifter og er prioritert utfra kapitalbegrensninger og lønnsomhetshensyn.

(Fordelt i henhold til sektor – se note 5)

God innskuddsvekst

Innskudd fra kunder økte siste 12 måneder med 5,2 milliarder kroner (5,8 milliarder) til 81,1 milliarder (75,9 milliarder). Dette tilsvarer en vekst på 6,8 prosent (8,2 prosent).

- Innskudd fra personkunder økte med 2,0 milliarder kroner (2,3 milliarder) til 34,1 milliarder, tilsvarende 6,3 prosent (7,7 prosent)
- Innskudd fra bedriftskunder økte med 3,2 milliarder kroner (3,5 milliarder) til 47,1 milliarder, tilsvarende 7,2 prosent (8,6 prosent)

- Innskuddsdekningen i SpareBank 1 SMN var 68 prosent (67 prosent) eksklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt. Innskuddsdekningen inklusiv SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 50 prosent (50 prosent)

(Fordelt i henhold til sektor – se note 9).

Investeringsprodukter

Samlet kundeportefølje av investeringsprodukter ført utenfor bankens balanse var 11,3 milliarder kroner (9,7 milliarder) per første kvartal 2019. Økningen på 1,5 milliarder kroner er et resultat av godt salg og verdøkninger, på aksjefond og aktiv forvaltning.

Investeringsprodukter, kundeporteføljer (mill. kr)	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
Aksjefond	7.256	5.964	1.292
Spareforsikring	770	828	-58
Aktiv forvaltning	3.239	2.926	313
Totalt	11.265	9.718	1.547

Forsikring

Bankens forsikringsportefølje er økt med 8 prosent siste 12 måneder. Det har vært tilfredsstillende vekst både på skade- og personforsikringer.

Forsikring, premievolum (mill. kr)	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
Skadeforsikring	812	766	46
Personforsikring	356	352	4
Tjenestepensjon	288	227	61
Totalt	1.456	1.345	111

Privatmarked

Totale utlån i privatmarkedet er 113 milliarder kroner (105 milliarder) og totale innskudd 41 milliarder kroner (38 milliarder) per 31. mars 2019. Dette er utlån til og innskudd fra lønnstakere, landbrukskunder og enkeltpersonsforetak.

I privatmarkedet ble samlede driftsinntekter 518 millioner kroner (501 millioner) i første kvartal 2019. Netto renteinntekter utgjorde 330 millioner kroner (296 millioner) og provisjonsinntektene 188 millioner (204 millioner). Inntektene har økt i hovedsak som følge av økte utlån og økte provisjonsinntekter fra andre finansieringsinntekter, investeringsprodukter, betaling og forsikring. Samlede inntekter økte med 17 millioner kroner. Avkastning på anvendt kapital i privatmarkedssegmentet ble 12,7 prosent (14,5 prosent). Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlånsmarginen i første kvartal 2019 ble 1,60 prosent (1,79 prosent), mens innskuddsmarginen ble 0,46 prosent (0,14 prosent) målt mot tremåneders NIBOR. Markedsrenten uttrykt ved tremåneders NIBOR har vært økende i 2019 etter en lengre periode med reduksjon.

Utlåns- og innskuddsvekst i privatmarkedet siste 12 måneder ble henholdsvis 7,6 prosent (10,0 prosent) og 7,9 prosent (8,2 prosent).

Bemanningen er redusert med 36 årsverk til 314 årsverk siden januar 2018. Privatmarked innførte i 2018 et nytt CRM- system, Iver. Iver har effektivisert og forbedret kundebehandlingen og styrket samspillet mellom analog og digital betjening.

Det er gjennomgående lav direkte risiko i utlån til privatkunder, og dette reflekteres i fortsatt lave tap. Det er ingen indikasjoner på økte taps- og misligholdsnivåer i bankens boliglånsportefølje. Låneporteføljen er sikret med pant i boligeiendom.

Næringsliv

Totale utlån til næringslivskunder er 39 milliarder kroner og totale innskudd 39 milliarder per 31. mars 2019. Dette er en diversifisert portefølje med utlån til og innskudd fra i næringslivskunder i Trøndelag og Møre og Romsdal.

Innen næringsliv ble driftsinntektene 340 millioner kroner (314 millioner) i første kvartal 2019. Netto renteinntekter ble 284 millioner kroner (263 millioner) og provisjonsinntektene og avkastning på finansielle investeringer 57 millioner (51 millioner).

Netto samlede tap i næringslivssegmentet er 53 millioner kroner (48 millioner) i første kvartal 2019. Tapene er i all vesentlighet knyttet til utfordringene innen oljerelatert virksomhet.

Avkastning på anvendt kapital for næringslivssegmentet ble 10,9 prosent (10,1 prosent) i første kvartal 2019. Anvendt kapital er regulatorisk kapital på 15,0 prosent, tilsvarende konsernets målsetting om ren kjernekapitaldekning.

Utlåns- og innskuddsmargin ble henholdsvis 2,69 prosent (2,71 prosent) og 0,02 prosent (minus 0,05 prosent) i første kvartal 2019.

Utlånene økte med 1,6 prosent (0,7 prosent) og innskuddene økte med 6,8 prosent (17,9 prosent) siste 12 måneder.

Bemanningen i Næringsliv er uendret siden januar 2018 og var 150 årsverk ved kvartalsskiftet

Datterselskaper

Samlet resultat i bankens datterselskaper i første kvartal 2019 ble 79,3 millioner kroner (64,2 millioner) før skatt.

Resultat før skatt (mill. kr)	Januar - Mars		Endring
	2019	2018	
EiendomsMegler 1 Midt-Norge	-9,0	-7,6	-1,5
SpareBank 1 Finans Midt-Norge	39,6	38,0	1,6
SpareBank 1 Regnskapshuset SMN	20,7	16,8	3,9
SpareBank 1 Markets	2,2	7,1	-4,9
SpareBank 1 SMN Invest	26,0	4,3	21,7
Andre selskaper	-0,1	5,6	-5,7
Sum	79,3	64,2	15,1

EiendomsMegler 1 Midt-Norge er markedsleder i Trøndelag og Møre og Romsdal med en svært sterk markedsposisjon og særlig i Trondheim. Ambisjonen er å fortsette og styrke markedsandelen i regionen. Selskapet har i samarbeid med BN Bank etablert selskapet BN Bolig, hvor EiendomsMegler 1 Midt-Norge og BN Bank har en eierandel på 50 prosent hver. Dette er en satsing på eiendomsmegling i Oslo-markedet som i tillegg til økte inntekter fra eiendomsmegling skal bidra til sterkere boliglånsvekst for BN Bank i dette markedet.

EiendomsMegler 1 Midt-Norge sitt resultat før skatt i første kvartal 2019 ble minus 9,0 millioner kroner (minus 7,6 millioner). Resultatet er svekket av 8,6 millioner kroner (10 millioner) i negativt resultat knyttet til oppstartskostnader i BN Bolig. EiendomsMegler 1 Midt-Norge konsoliderer resultatet fra BN Bolig som datterselskap. EiendomsMegler 1 Midt-Norge uten BN bolig hadde nullresultat i første kvartal 2019, hvor både inntekter og kostnader var på samme nivå som samme periode i 2018. Antall solgte boligenheter i første kvartal 2019 var 1.447 mot 1.458 i første kvartal 2018.

SpareBank 1 Finans Midt-Norge hadde et resultat på 39,6 millioner kroner i første kvartal 2019 (38,0 millioner), og har sterk resultatutvikling som følge av høy inntektsvekst, moderat kostnadsvekst og god risikostyring. Selskapets forretningsområder er hovedsakelig leasing til SMB-markedet og billån til privatkunder. Selskapet har leasing- og billånsavtaler for til sammen 7,3 milliarder kroner (6,4 milliarder), der leasingavtalene utgjør 2,9 milliarder kroner (2,9 milliarder) og billån 4,4 milliarder kroner (3,5 milliarder). Selskapet tilbyr også forbrukslån, og denne porteføljen var ved årsskiftet 272 millioner kroner (266 millioner).

Det har vært sterk vekst på billån hvor veksten siste 12 måneder har vært 26 prosent. SamSpar-bankene i SpareBank 1 hadde per 31. mars 2019 en eierandel i SpareBank 1 Finans Midt-Norge på 27,9 prosent og Sparebanken Sogn og Fjordane en eierandel på 7,5 prosent. SpareBank 1 SMN eier 64,6 prosent av aksjene i SpareBank 1 Finans Midt-Norge.

SpareBank 1 Regnskapshuset SMN oppnådde i første kvartal 2019 et overskudd før skatt på 20,7 millioner kroner (16,8 millioner). Selskapet har både gjennom oppkjøp og organisk vekst forsterket sin markedsposisjon betydelig, og har passert 450 ansatte, har 10.000 kunder og er representert på 40 kontorer. Dette har bidratt til resultatforbedring og betydelig økning i både inntekter og kostnader.

Selskapet retter seg mot SMB-segmentet med en teknologisk moderne distribusjonsmodell og et bredt tjenestespekter.

SpareBank 1 SMN Invest investerer i aksjer, hovedsakelig i regionale virksomheter. Selskapet hadde et resultat i første kvartal 2019 på 26,0 millioner kroner (4,3 millioner).

Verdiendringer og realisering av tap eller gevinster i selskapets samlede aksjebeholdning utgjør 30,5 millioner kroner (tap 0,1 millioner) av selskapet netto totale inntekter. Sparebanken Midt Norge Invest har gevinster i sin aksjeportefølje på 32 mill kroner, hovedsakelig gjennom salg av aksjeposter i mediekonsernet Polaris Media og verdøkning i Viking Venture. Selskapet har i tillegg eierinteresser i eiendomsselskapet Grilstad Marina og resultatandelen fra dette selskapet var minus 4,5 millioner kroner (pluss 4,4 millioner) i første kvartal 2019.

SpareBank 1 Markets er datterselskap av SpareBank 1 SMN med eierandel på 66,7 prosent. Øvrige eiere er SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SR Bank, SpareBank 1 Østlandet og SamSpar-bankene. SpareBank 1 Markets har hovedkontor i Oslo og avdelinger i Trondheim, Ålesund og Stavanger. Det er 140 ansatte i selskapet.

SpareBank 1 Markets eier SpareBank 1 Kapitalforvaltning 100 prosent. Selskapet er sentralt i SpareBank 1 Markets sin satsing på kapitalforvaltning med en samlet forvaltningskapital på 16 milliarder kroner. Selskapet har 17 ansatte.

SpareBank 1 Markets sitt konsernresultat før skatt per 31. mars 2019 ble 2,2 millioner kroner (7,1 millioner). Det har vært en sterk inntektsutvikling spesielt innenfor emisjoner av egenkapital og obligasjoner, noe lavere på aksjehandel og valuta-/rentederivat sammenlignet med foregående år.

DeBank

SpareBank 1 SMN kjøpte i første kvartal 2019 100 prosent av aksjene i DeBank. DeBank er en rendyrket bank for små- og mellomstore bedrifter som spesialiserer seg på fordringsfinansiering. DeBank har hovedkontor i Trondheim og 16 ansatte. Per første kvartal 2019 har selskapet en utlånskapital på 135 millioner kroner, sum driftsinntekter på 5,6 millioner og resultat før skatt på minus 4,9 millioner. DeBank vil inntil videre drives som et datterselskap i SpareBank 1 SMN. SpareBank 1 SMN øker satsingen på små og mellomstore bedrifter og vil gjennom dette oppkjøpet styrke sitt tilbud innen fordringsfinansiering.

Tilfredsstillende finansiering og god likviditet

Banken har en konservativ likviditetsstrategi. Strategien legger vekt på å ha likviditetsreserver som sikrer banken overlevelse i tolv måneder med ordinær drift og uten behov for ny ekstern finansiering.

Banken har likviditetsreserver på 24 milliarder kroner og er finansiert i 26 måneder med ordinær drift uten ny ekstern finansiering.

Myndighetene stiller krav til at alle kredittinstitusjoner skal ha tilstrekkelige likviditetsbuffer til å tåle perioder med begrenset tilgang på markedsfinansiering. Liquidity Coverage Ratio (LCR) måler størrelsen på bankenes likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon.

LCR er beregnet til 180 prosent per 31. mars 2019 (162 prosent). Kravet er 100 prosent.

Konsernets innskuddsdekning per 31. mars 2019 inklusive SpareBank 1 Boligkreditt og SpareBank 1 Næringskreditt var 50 prosent (50 prosent).

Banken har god diversifisering mellom ulike finansieringskilder og -produkter. Andelen av bankens samlede pengemarkedsfinansiering med over ett års løpetid var 89 prosent (88 prosent) per 31. mars 2019.

SpareBank 1 Boligkreditt er bankens viktigste finansieringskilde og lån på samlet 39 milliarder kroner (36 milliarder) er solgt per 31. mars 2019.

SpareBank 1 SMN har etablert og offentliggjort et rammeverk for utstedelse av grønne obligasjoner. Rammeverket er godkjent av ratingbyrået Sustain Analytics.

Rating

Bankens rating hos Moody's og Fitch Ratings er henholdsvis A1 (outlook negative) og A- (outlook stable). Moody's endret i juli 2017 utsiktene for SpareBank 1 SMN og andre norske banker fra «stable» til «negative» outlook. Endringen er utløst som følge av innføring av EUs krisehåndteringsdirektiv i norsk lovgivning.

Soliditet

Ren kjernekapitaldekning per 31. mars 2019 ble 14,8 prosent mot 14,6 ved årsskiftet. Konsernets målsetting for ren kjernekapitaldekning er 15,0 prosent. Konsernets kapitalmål vil bli vurdert i løpet av 2019 for å hensynta økt motsyklisk buffer og endringer som følge av eventuelle SIFI-krav.

Risikoveid balanse (beregningsgrunnlaget) har økt med 1,4 prosent i 2019 hvor en del av økningen tilskrives innføring av IFRS16 – ny regnskapsmessig håndtering av leiekontrakter – fra 2019. Ren kjernekapital har økt med 2,7 prosent i hovedsak som følge av godt resultat i første kvartal 2019. Fremtindtransaksjonen har i tillegg økt ren kjernekapital med om lag 130 millioner kroner tilsvarende 0,13 prosentpoeng av økningen i ren kjernekapitaldekning.

Per 31. mars 2019 er minstekrav til ren kjernekapitaldekning inkludert bufferkrav 12,0 prosent. Med virkning fra første kvartal 2019 er pilar 2-kravet for SpareBank 1 SMN endret fra 2,1 prosent til 1,9 prosent. Totalt minstekrav til ren kjernekapitaldekning inkludert pilar 2-krav er dermed 13,9 prosent. SpareBank 1 SMN har i tillegg et mål om en ledelsesbuffer på om lag 1 prosent over samlede pilar 1 og pilar 2-krav for å kunne absorbere svingninger i risikovektet balanse og svingninger i konsernets resultat.

I desember 2018 vedtok myndighetene å øke motsyklisk buffer fra 2,0 prosent til 2,5 prosent med effekt fra 31.12.2019. Minstekravet til ren kjernekapital inkludert bufferkrav vil da øke tilsvarende.

Finanstilsynet foreslo den 18. oktober 2018 i et brev til Finansdepartementet at SpareBank 1 SMN, som en av flere regionbanker, skal defineres som systemviktig (SIFI).

Ren kjernekapitaldekning uten overgangsregler utgjør 16,6 prosent per 31. mars 2019.

Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio) er 7,4 prosent (7,4 prosent ved årsskiftet).

Bankens egenkapitalbevis (MING)

Bokført verdi per egenkapitalbevis per 31. mars 2019 var 83,86 kroner (76,53) og resultatet per egenkapitalbevis ble 5,02 kroner (2,21).

Pris/Inntjening var 4,35 (9,16) og pris/bok 1,04 (1,06).

Kursen ved kvartalsskiftet var 87,40 kroner og det er i 2019 utbetalt 5,10 kroner i utbytte per egenkapitalbevis for 2018.

Risikoforhold

Konsernets problemlån preges av utfordringene knyttet til offshorenæringen. Lån til oljerelatert virksomhet utgjør per 31. mars 2019 2,9 prosent av konsernets samlede utlån. Kredittkvaliteten i bankens øvrige utlånsportefølje er tilfredsstillende. Det har ikke vært smitteeffekter fra oljerelatert virksomhet til andre bransjer, og det foreligger ingen øvrige vesentlige konsentrasjoner i misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Den internasjonale veksten har avtatt noe som følge av usikkerhet knyttet til handelskonflikter samt Brexit, og vekstforventningene er justert noe ned. Norsk økonomi har hatt drahjelp av internasjonal oppgang, bedret oljepris samt økte oljeinvesteringer. Den norske kronen har styrket seg noe i første kvartal 2019, men kronen er fortsatt på et relativt svakt nivå, noe som er positivt for norsk eksportnæring. Det forventes en viss styrking av kronen fremover. Reallønnsveksten forventes å øke noe i 2019. Kombinert med et fortsatt lavt rentenivå vurderer banken at tapsrisiko i bankens privatmarkedsportefølje vil være lav. Arbeidsledigheten er redusert i bankens markedsområde og banken legger til grunn at nivået vil være relativt moderat også fremover.

Kredittveksten blant norske husholdninger er fortsatt høyere enn lønnsveksten, men veksten er redusert gjennom 2018 og hittil i 2019. Renteøkninger vil kunne påvirke boligprisene negativt, og det vil sannsynligvis virke dempende på kredittetterspørselen. En situasjon med fallende boligpriser og forventningen om høyere

renter vil sannsynligvis føre til økt sparerate i norske husholdninger, noe som vil kunne gi redusert omsetning for deler av norsk næringsliv.

Bankens resultater påvirkes direkte og indirekte av svingningene i verdipapirmarkedene og særlig verdsettelse av basisswapper bidrar til volatilitet. Den indirekte effekten skyldes i all hovedsak bankens eierandel i SpareBank 1 Gruppen hvor både forsikringsvirksomheten og fondsforvaltningsaktivitetene påvirkes av svingningene.

Banken er også eksponert for risiko knyttet til tilgang på ekstern finansiering. Dette reflekteres i bankens konservative likviditetsstrategi (se avsnitt foran om finansiering og likviditet).

Forsikringsfusjon

SpareBank 1 Gruppen AS og DNB ASA inngikk 24. september 2018 avtale om å slå sammen sine forsikringsvirksomheter. Fusjonen ble godkjent av Finanstilsynet 21. desember og trådte i kraft med virkning fra første januar 2019. Det fusjonerte selskapets navn er Fremtind Forsikring AS. Som ledd i transaksjonen er planen å fisjonere de individuelle personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS (livselskapet) og DNB Livsforsikring AS og de bedriftsbetalte personrisikoforsikringene fra SpareBank 1 Forsikring AS, til det fusjonerte selskapet. Denne delen av transaksjonen avventer myndighetenes godkjenning.

I transaksjonsavtalen er det lagt til grunn et bytteforhold på 80 prosent for SpareBank 1 Gruppen AS og 20 prosent for DNB ASA. Dette bytteforholdet baserer seg på fremforhandlet markedsverdi av de to skadeforsikringsselskapene, inklusive verdien av personrisikoproduktene i den planlagte fisjonen. DNB ASA har deretter kjøpt seg opp til en eierandel på 35 prosent i selskapet. DNB har i tillegg sikret seg en opsjon på å kjøpe seg opp til 40 prosent eierandel.

I transaksjonen er det nye skadeselskapet verdsatt til 19,75 milliarder kroner, inklusive verdien av personrisikoprodukter. Fremtind, uten personrisikoproduktene, er verdsatt til 13,5 milliarder kroner. Fusjonen og DNBs oppkjøp fra 20 til 35 prosent eierandel har samlet medført en økt egenkapital for SpareBank 1 Gruppen på konsernnivå på ca. 4,7 milliarder kroner. Majoriteten (SpareBank 1-bankene og LO) sin andel av denne økningen er ca 2,5 milliarder kroner. SpareBank 1 SMN sin andel av denne økningen (19,5 prosent) utgjør 460 millioner kroner. Dette gir ingen betydelig endring i ren kjernekapitaldekning i konsernet. Sistnevnte skyldes at den økte bokførte verdien av eierandelen i SpareBank 1 Gruppen AS øker fradraget i ren kjernekapital og øker risikovektet beregningsgrunnlag. Samlet sett vil dette tilnærmet nøytralisere effekten av gevinsten.

SpareBank 1 Gruppen har fått en skattefri gevinst på 1,71 milliarder kroner som følge av nedsalget til DNB ASA. SpareBank 1 Gruppen sitt utbyttegrunnlag økte tilsvarende denne gevinsten. Dette er utbetalt som ekstraordinært utbytte i første kvartal 2019, og SpareBank 1 SMN sin andel av dette utgjorde 332 millioner kroner. Utbyttet reduserer verdien av konsernets bokførte verdi av investeringen i SpareBank 1 Gruppen, og reduserer dermed både fradraget i ren kjernekapital og størrelsen på risikovektet beregningsgrunnlag (ref. foregående avsnitt). Konsernets kapitaldekning har således økt med 0,13 prosentpoeng.

Utsikter

Det er gode utsikter for norsk og midt-norsk økonomi med lav ledighet og stor optimisme i næringslivet.

Styret er godt fornøyd med resultatet i første kvartal 2019. Gevinsten ved etableringen av Fremtind synliggjør verdien av den strukturkapital som er bygd opp gjennom SpareBank1 Alliansen og bankenes distribusjonskapasitet. Det er også fremgang i den ordinære driften med god inntektsvekst og god avkastning på egenkapitalen.

Banken opplever økt konkurranse om boliglånskundene, slik at veksten i første kvartal er under målsatt nivå. Banken vil gjennomføre tiltak som vil gi bedre vekst fremover. Strategien med å være en digital bank med personlig og lokal signatur står uendret.

Banken styrker posisjonen som den ledende banken for små bedrifter gjennom et bredt produktspekter, gode digitale løsninger og kompetente rådgivere. Gjennom integrasjonen av DeBank utvides produktspekteret overfor bedriftene innenfor fordringsfinansiering. Utlånsveksten til næringslivskunder er primært på små og mellomstore bedrifter. Dette forventes å fortsette.

Tap på utlån forventes å bli lavere i 2019 enn i 2018. Tap er fortsatt i all hovedsak innenfor oljerelatert virksomhet. Det er fortsatt svært lave tap i bankens øvrige utlånsportefølje.

Ren kjernekapitaldekning er økt til 14,8 prosent, men i underkant av konsernets målsetting på 15 prosent. Uvektet kapitaldekning på 7,4 prosent viser at banken er meget solid. Banken vil fortsatt arbeide med kapitaleffektivisering for å styrke lønnsomhet og soliditet. Styret legger til grunn at konsernets kapitalmål vil nås gjennom styring av de kapitalkrevende aktivitetene. I fjerde kvartal 2018 reduserte finanstilsynet bankens Pilar-2 krav med 0,2 prosentpoeng til 1,9 prosent, gjeldende fra 2019.

Første mai tiltrådte Jan-Frode Janson som ny konsernsjef i SpareBank 1 SMN. Finn Haugan fratrådte fra samme dato etter 28 år som konsernsjef.

Styret forventer at 2019 blir et godt år for SpareBank 1 SMN, med gode resultater også fra den ordinære driften.

Trondheim, 8. mai 2019
Styret i SpareBank 1 SMN

Kjell Bjordal
Styrets leder

Bård Benum
Nestleder

Christian Stav

Mette Kamsvåg

Morten Loktu

Janne Thyø Thomsen

Tonje Eskeland Foss

Inge Lindseth
Ansattrepresentant

Christina Straub
Ansattrepresentant

Finn Haugan
Konsernsjef